

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13), а у складу са чланом 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2012. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА – ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2012. СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Број: 03-07-6-661/13
Сарајево, 14.07.2014. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила ревизију финансијских извјештаја Српске демократске странке за 2012. годину и то: годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2012. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" број: 22/00, 102/09 и 54/10), који је био на снази до 04.12.2012. године, Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" број: 95/12), који је на снази од 05.12.2012. године и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ.

Ревизија је на основу узорачког испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, утврђено је да је Српска демократска странка прекршила одредбе члана 8. став (1), члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године и члана 15.10 Изборног закона БиХ.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Српска демократска странка у 2012. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2012. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2012. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 25. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска демократска странка остварила је укупне приходе у износу од 1.467.394,74 КМ¹, што је исказано у сљедећој табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у укупном приходу %
1	Чланарина	237.419,75	16,18%
2	Прилози физичких лица	12.793,00	0,87%
3	Прилози правних лица	3.480,00	0,24%
4	Приходи од имовине	17.840,00	1,22%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	12.532,50	0,85%
7	Приходи из буџета	1.167.021,36	79,53%
8	Остали приходи	16.308,13	1,11%
	Укупни приходи:	1.467.394,74	100,00%

У годишњем финансијском извјештају Српска демократска странка исказала је укупне расходе у износу од 3.413.455,88 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Српска демократска странка. Скраћени назив странке је СДС.

Странка је Рјешењем Основног суда у Источном Сарајеву, број: ПУ-1/93 од 14.05.1993. године, уписана у регистар политичких организација под називом Српска демократска странка Републике Српске. Рјешењем истог Суда, број: ПУ-1/99 од 18.05.1999. године уписана је промјена назива странке у Српску демократску странку. Дана 18.05.2012. године Рјешењем број: 089-0-Фз-12-000 043 Српска демократска странка је уписана у судски регистар Основног суда Соколац.

Сједиште политичке странке је у Источном Сарајеву, Трг Илићанске бригаде бб, док је административно сједиште странке у Бања Луци, улица Николе Тесле 1б.

Лице овлаштено за заступање Српске демократске странке је Младен Босић, предсједник странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2012. годину је Драган Ћузулан.

¹ Подаци из исправљеног обрасца 3 (укупни приходи) годишњег финансијског извјештаја, који је достављен дана 12.03.2014. године.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, организациону структуру Српске демократске странке чине:

- Секретаријат странке у Бањој Луци,
- Градски одбор СДС Бања Лука и
- 63 општинска одбора.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Српске демократске странке за 2012. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2012. године, и то сљедећих организационих дијелова политичке странке:

- Секретаријат Српске демократске странке Бања Лука,
- Градски одбор Српске демократске странке Бања Лука,
- Општински одбор Српске демократске странке Приједор, и
- Општински одбор Српске демократске странке Соколац.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизијских процедура прибаве ревизијски докази, који ће ревизору омогућити да изрази мишљење о томе да ли је Српска демократска странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" број: 22/00, 102/09 и 54/10), који је био на снази до 04.12.2012. године, Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" број: 95/12), који је на снази од 05.12.2012. године и чланом 15.10 Изборног закона БиХ.

Обим ревизије финансијског извјештаја Српске демократске странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких лица, приходе из буџета, остале приходе и трошкове изборне кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила ревизију и преглед годишњих финансијских извјештаја Српске демократске странке у периоду од 2004. до 2011. године, након којих су издати извјештаји о прегледу, односно извјештаји о ревизији са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа финансијског извјештаја за 2011. годину, издат је извјештај ревизије са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да треба да води рачуна о лимитима код примања донација од правних лица, да се не финансира из извора који су законом забрањени политичким странкама, да води евиденције о својим приходима и расходима, да финансијске извјештаје које подноси Централној Изборној Комисији БиХ попуњава у складу са одредбама из Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да поступа у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2012. годину, утврђено је да Српска демократска странка није испоштовала раније дате препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

- а) Српска демократска странка је поступила супротно одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.²**

Политичка странка, односно њена три организациона дијела, остварила су забрањене прилоге, на начин што су без плаћања закупнине или по повољнијим условима користили пословне просторе у власништву општинских органа управе.

- Општински одбор Српске демократске странке Власеница у 2012. години без накнаде је користио пословни простор површине 26,75 м², који је у власништву Општине Власеница.³
У складу са Одлуком о начину и условима давања у закуп пословног и гаражног простора којим располаже Општина Власеница, број: 01-022-37/10 од 25.02.2010. године („Службени гласник Општине Власеница“ број 3/10), којом је утврђено да цијена закупа за обављање административних послова за I зону износи 5,00 КМ/м², Српска демократска странка неплаћањем закупнине у периоду од јануара до новембра 2012. године, остварила је забрањени прилог у износу од 1.471,25 КМ.
- Општинском одбору Српске демократске странке Љубиње, Општина Љубиње је, у складу са Правилником број: 02-022-1-1/04 од 15.07.2004. године, додијелила простор површине 26 м² на кориштење, без обавезе плаћања закупнине.⁴
- Општински одбор Српске демократске странке Мркоњић Град је на основу Одлуке Скупштине Општине Мркоњић Град, број: 02-022-46/08 од 08.05.2008. године (“Службени гласник Општине Мркоњић Град”, број 4/08), без накнаде користио пословни простор површине 14,4 м² у власништву Општине Мркоњић Град.⁵

- б) На основу извршене ревизије финансијског извјештаја Српске демократске странке и финансијске документације за 2012. годину, утврђено је да је странка прекршила одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.**

Ревизијом је утврђено да је Српска демократска странка у својим пословним књигама приходе евидентирала у мањем износу од остварених и да обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ” број 61/06)- у даљем тексту: Правилник. Такође је утврђено да странка није у складу са пореским прописима, обрачунала и платила порез на доходак и припадајуће доприносе на средства исплаћена физичким лицима, нити је трошкове и обавезе по основу пореза и доприноса евидентирала у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају странке, чиме су прекршене одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.

- (1) Српска демократска странка је са благајне Секретаријата странке у 2012. години извршила исплату новчаних средстава физичким лицима по основу обуке полазника

² У складу са одредбом из члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака, државни, ентитетски и кантонални органи, органи Брчко Дистрикта БиХ, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, анонимни донатори, вјерске заједнице, као и правна лица у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу да финансирају политичке странке.

³ Акт Општине Власеница број: 02/1-03-1/13 од 21.05.2013. године.

⁴ Акт Општине Љубиње број : 02-03-3/13 од 07.05.2013. године.

⁵ Акт Општине Мркоњић град број: 01-03-7/13 од 26.04.2013. године.

Политичке Академије СДС (трошкови горива, трошкови хране и освјежења за тренере) у износу од 3.000,00 КМ, те трошкове по рачунима за гориво физичком лицу у износу од 890,59 КМ, односно укупно су исплаћена средства у износу од 3.890,59 КМ.

Обзиром да је политичка странка исплаћивала средства физичким лицима која нису запослена у странци, наведене исплате са пореског аспекта имају карактер личних примања, те је странка на исплаћена средства физичким лицима била обавезна обрачунати и платити порез на доходак и припадајуће доприносе.

- Странка је на основу одлуке⁶ са трансакционог рачуна извршила исплату средстава у износу од 5.000,00 КМ на текуће рачуне три физичка лица⁷, а на име помоћи од суше. Политичка странка је имала обавезу да на исплаћена средства физичким лицима која са пореског аспекта имају карактер личних примања, обрачуна и плати порез на доходак и припадајуће доприносе.
- (2) Ревизијом је утврђено да Српска демократска странка није у обрасцу 3-ф (Приходи из буџета) правилно исказала податке о приходима из буџета општина Пелагићево и Љубиње, чиме је прекршила одредбе члана 19. Правилника.
- Увидом у документацију утврђено је да странка у обрасцу 3-ф годишњег финансијског извјештаја као и у пословним књигама није евидентирала приходе из буџета Општине Пелагићево у износу од 1.000,00 КМ и дио прихода из буџета Општине Љубиње износу од 750,00 КМ.

На основу акта Општине Пелагићево⁸ утврђено је да је општина извршила уплату средстава из буџета у износу од 1.000,00 КМ. Наведена средства општина је уплатила на приватни рачун одборника странке.

Такође, на основу података које је доставила Општина Љубиње⁹, утврђено је да је ова општина за странку платила трошкове електричне енергије у укупном износу од 750,72 КМ. Обзиром да у пословним књигама није исказала овај приход, странка је у финансијском извјештају приходе из буџета исказала мање за наведени износ, као и трошкове електричне енергије.

Трошкови изборне кампање

Српска демократска странка исказала је трошкове изборне кампање за Локалне изборе 2012. године у износу од 810.562,21 КМ.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹⁰ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Српска демократска странка је у сврху изборне кампање могла да потроши 772.923,95 КМ.

Српска демократска странка *прекршила је одредбе члана 15.10 Изборног закона БиХ, односно прописани лимит на трошкове изборне кампање прекорачила је за 37.638,26 КМ.*

⁶ Одлука број 05-1-568-09/12 од 25.09.2012. године.

⁷ Извод НЛБ Развојне банке број: 167.

⁸ Акт Општине Пелагићево број: 02-402-16/3 од 14.08.2013. године.

⁹ Акт општине Љубиње број: 02-03-1 од 21.02.2013. године.

¹⁰ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској демократској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака и поглавља 15. Изборног закона, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да не прима прилоге који су законом забрањени,*
- *да води евиденције о својим приходима и расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да води рачуна о прописаним лимитима на трошкове изборне кампање.*

Такође, препоручује се странци:

- *да приходе и расходе признаје у моменту њиховог настанка, а не у моменту наплате или плаћања,*
- *да на исплате накнада физичким лицима које имају карактер личних примања обрачунава и уплаћује одговарајуће порезе и доприносе у складу са одредбама Закона о порезу на доходак РС и*
- *да редовно врши усаглашавање обавеза са добављачима.*

КОМЕНТАР

У остављеном року, Српска демократска странка доставила је примједбе на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину и постизборног финансијског извјештаја-Локални избори 2012. Странка је уз примједбе доставила исправљени образац 3-ф и документацију којом је оспорила налазе ревизије који се односе на обавеза странке, односно лимит на трошкове кампање.

Служба за ревизију је уважила све аргументоване примједбе и у том дијелу је измијенила налазе ревизије.

Захваљујемо се овлаштеној особи за финансијске извјештаје и запосленим у Секретаријату Српске демократске странке на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Шеф одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан

Ревизор

Велиборка Кењић

Шеф Службе за ревизију

mr.sc. Хасида Гушић